

ЕВРОПЕЙСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ И БЪЛГАРСКИЯТ ПЪТ НА РАЗВИТИЕ

На 10 и 11 ноември 2004 г. в НДК се състоя международна научна конференция на тема "Европейската интеграция на България – уроци и предизвикателства". Тя беше организирана от УНСС – София под патронажа на президента Георги Първанов. Присъстваха учени от САЩ, Полша, Сърбия и Черна гора, български депутати и министри и др. Организационният комитет на конференцията беше в състав: председател проф. Борислав Борисов – ректор на УНСС, зам.-председател доц. Пламен Орешарски – зам.-ректор, и членове проф. Милети Младенов, проф. Йосиф Илиев, доц. Георги Генов, доц. Маргарита Атанасова и Капка Палейкова - директор на учебно-методичния отдел.

Във въвеждащото си слово при откриване на конференцията *проф. Борислав Борисов* посочи основната идея и целта на провеждането ѝ и набеляза главните задачи и насоки, които предстоят за разискване.

Ст. н. с. д-р Георги Първанов - президент на Р България, изнесе доклад на тема "Особености на българския път към Европейския съюз". Той изказа своето мнение по този въпрос, характеризирайки специфичните условия, трудности и проблеми в процеса на евроинтеграция и съпътстващите го нови моменти в политическия и социалния живот на страната ни.

Проф. д-р Велко Маринов запозна присъстващите с въпроса за присъединяването на България към Европейския съюз, от една страна, в аспекта на шансовете, които то дава за националната икономика, а от друга, на рисковете, които съществуват за нея в тези условия.

Доц. д-р Георги Генов се спря на някои политически и международни последици от членството на България в ЕС, а *проф. д-р ик.н. Йосиф Илиев* изясни въпроса за конкурентоспособността в индустриалната политика на страната ни.

По-нататък *доц. д-р Маргарита Атанасова* характеризира днешното състояние на пазара на труда и качеството на човешките ресурси в България – предизвикателства в периода на присъединяването към ЕС.

След това се разгоря оживена научна дискусия по представените доклади, в която взеха участие много от присъстващите.

На първото следобедно заседание с модератор *доц. д-р Георги Генов* бяха изнесени няколко интересни доклада. *Проф. д-р ик. н. Васил Манов* се спря на въпросите на европейското бъдеще на българската икономика. Докладът на *доц. д-р Динко Динков* беше на тема "Присъединяването на България към ЕС като императив за промени в прехода за управление на държавата". *Доц. д-р Емилия Георгиева* разгледа въпроса за предизвикателствата пред българската икономика в процеса на присъединяването ни към ЕС за периода 2000-2007 г. След това беше изнесен колективният доклад на *проф. д-р ик. н. Михаил Динев, доц. д-р*

Огнян Симеонов, доц. д-р Лилия Христова и докторант Тома Дончев “Държавният вътрешен финансов контрол в условията на управлението на средствата по европейските фондове”. “Гъвкавост и сигурност на пазара на труда – предизвикателство на Обединена Европа и България” беше докладът на *доц. д-р Мариана Коцева*. *Доц. д-р Миланка Славова* се спря върху някои нови подходи на ЕС при разработването на национални научни и регионални иновационни стратегии.

Последният доклад от това заседание – на *проф. д-р ик. н. Пламен Мишев, ст. н. с. д-р Недка Иванова и ст. н. с. д-р Румен Христов*, беше посветен на малко по-различна тематика – общата селскостопанска политика и предизвикателствата за българското земеделие.

След дискусията по докладите с много въпроси, отговори и изказвания започна второто следобедно заседание на международната конференция, на което взеха активно участие и някои поканени гости от други държави.

Проф. д-р Ченчу Батала (Университет на Кливланд, САЩ) направи обстоен анализ на българската икономика и финансовите пазар, а *проф. д-р Владислав Яворски* (Икономически университет във Варшава, Полша) разгледа въпроса за чуждия капитал в полските банки. Гостите от Университета на Ниш (Сърбия и Черна гора) изнесоха следните доклади: *проф. д-р Евица Петрович* – “Риск и цена на капитала в условията на глобализация”; *проф. д-р Благойе Новичевич* – “Създаване, утвърждаване и подобряване на системата от мерки за реструктуриране на предприятията”; *проф. д-р Душан Здравкович* – “Развитие на системата за управление на жизнената среда в Сърбия и Черна гора в процеса на присъединяване към ЕС”. Тези доклади поставиха редица въпроси и провокираха различни становища по време на дискусията.

Пленарни доклади изнесоха и *проф. д-р Катя Владимирова* – за европейската стратегия за заетост като предизвикателство за националното планиране; *доц. д-р Тихомир Пелов* – по проблемите на развитие на социалната пазарна икономика в България като предпоставка за ускорена евроинтеграция; *доц. д-р Димитър Тадаръков* - за лизинга като финансов инструмент на туристическия бизнес в европейския регион; *доц. д-р Ангел Ангелов* – за децентрализиране на системата за управление на икономическите университети от гледна точка на различните възможности, както и проблеми при осъществяването на тези процеси.

И на това заседание имаше оживена дискусия по разискваните въпроси.

На 11 ноември 2004 г. конференцията продължи с откриване на заседанията по секции.

В *секция 1* с модератор *д-р Огнян Симеонов* бяха изнесени следните доклади:

- колективният доклад на *доц. д-р Ангел Мирчев, ас. Людмил Аначков и докторант Ангел Марчев* относно емитирането на държавни ценни книжа в България;

- на *проф. Малгожата Иванич-Дроздовска* (Икономическия университет във Варшава) по проблемите на надзора на банковите дейности в ЕС и предизвикателствата за новите членове;

- на *гл. ас. Лилия Рангелова* относно предизвикателствата пред управленския счетоводен анализ на банките при интеграцията на страната ни в ЕС;

- на *гл. ас. Димититър Ненков* за възможностите за усъвършенстване на оценките на цели предприятия в България в процеса на присъединяването;

- на *докторант Светла Бонева* по проблемите на вътрешнотърговския стокообмен между страните от Централна и Източна Европа и държавите-членки на ЕС в присъединителния период.

Всички тези доклади, третиращи различни страни и проблеми на икономиката на България по пътя към Европейския съюз, поставиха множество дискуссионни въпроси и бяха разисквани след представянето им.

Не по-малко основателни и значими бяха и изнесените доклади в *секция 2* с модератор *доц. д-р Динко Динков*. Той даде думата за представяне на докладите на:

- *гл. ас. Йонко Йотов* - "Конституцията на ЕС и предизвикателствата пред България";

- *гл. ас. Ивка Цакова* - "Лобизмът в ЕС";

- *гл. ас. Георги Чанков* - "Интеграцията на страните от Централна и Източна Европа в ЕС съгласно "теорията за търговските пътища".

Тези доклади, посветени на по-различни от икономическата проблематика теми, главно с правно-политическа насоченост, внесоха още един акцент в разискването на голямата тема за уроците и предизвикателствата по цялостния ни път към европейската интеграция.

След кратка почивка и провеждане на неформални разговори по проблемите на евроинтеграцията заседанията по секции продължиха. В *секция 1* модератор беше *доц. д-р Стоян Цветков*. Той изнесе и първия доклад на тема "Интегрирането на българската статистика към изискванията на ЕС", в който посочи един конкретен практико-приложен аспект с голямо значение за новите условия.

Доц. д-р Филип Тодоров изнесе доклад на тема "Логистичният потенциал на България като фактор за ускореното ѝ приобщаване към европейското семейство". *Гл. ас. Румяна Пожаревска* разгледа въпроса за "третия" сектор в процеса на евроинтеграцията в аспекта на ролята и мястото му в условията на интеграционните процеси. *Доц. д-р Светлинка Христова* се спря на един конкретен въпрос – за трудовия потенциал и социален статут на заетите в район Хасково. *Докторант Мариана Иванова* разгледа проблема за гъвкавата заетост в страните от ЕС и у нас, като за тази цел характеризира основните тенденции и перспективи за развитие на България по пътя към ЕС. Накрая *гл. ас. д-р Георги Забунов* характеризира един по-специфичен проблем – за българския брандинг и културното многообразие в Европа.

В секция 2 с модератор доц. д-р Христо Далкалъчев бяха изнесени няколко разнородни доклада, които поставиха специализирани проблеми: за необходимостта от европейска ориентация в ценовата политика на българските фирми (доц. д-р Свобдка Класова); за оценката на устойчивото развитие на предприятието (доц. д-р Христо Далкалъчев); за вземането на бюджетно решение в организацията (гл. ас. Мая Ламбовска); относно фирменото управление чрез проекти (гл. ас. д-р Матилда Александрова-Бошнакова); във връзка с измерване на резултатите в стратегическото развитие на проектноориентирани организации (гл. ас. Мариана Кузманова). Характеризирана беше система за оценка на качеството на продължаващото професионално обучение (ст. ас. Надя Миронова-Ангелова), а докторант Кирил Радев се спря на моделирането на приватизационните процеси и структурната реформа по примера на въгледобива.

Доц. д-р Юлия Дойчинова посочи някои проблеми и перспективи на производствените структури в земеделието, а проф. д-р ик. н. Иван Кънчев запозна присъстващите с непроизводствените структури в земеделието и селските райони в България.

Свои изказвания и доклади депозираха и представители на частни институти (Р. Добрев и др.), както и ст. н. с. д-р Маргарита Филева от Икономическия институт при БАН на тема "Семейната социална политика на България – нови аспекти и проблеми в процеса на присъединяването ни към Европейския съюз" в духа на най-новите моменти, нормативни документи и решения в национален и международен мащаб и по отделни направления на тази политика.

След последвалите дискусии конференцията беше официално закрыта от доц. д-р Стоян Цветков. Участниците в нея – политици, икономисти, социолози, културолози, специалисти и др., български и чуждестранни участници – всички останаха доволни от изнесените научни доклади и от плодотворните дискусии и изказвания, както и от деловата организация от страна на УНСС и НДК и от атмосферата на доброжелателност и творческо усърдие за развитието на страната ни по пътя към Европа.

Ст. н. с. д-р Маргарита Филева